

Vážené kolegyně a kolegovia,

dovoľte, aby som ako dekan Fakulty umení TUKE spolu s vedením fakulty reagoval na aktuálne udalosti v rezorte kultúry, ktoré sa nás prostredníctvom masmédií dotýkajú viac, ako by sme chceli. Vyjadrenie a jeho zverejnenie z pozície našej umeleckej vzdelávacej inštitúcie považujem v tejto chvíli za dôležité a nanajvýš opodstatnené.

Nedávny príspevok predstaviteľky rezortu kultúry na sociálnej sieti, v ktorom boli diela súčasných umelcov vystavené účelovej kritike, opäť vyvoláva otázky týkajúce sa odbornej nezávislosti verejných kultúrnych inštitúcií. Sme svedkami toho, že subjektívne vyhranený názor jednotlivca a verejnej autority je prezentovaný ako oficiálne stanovisko štátnej inštitúcie, ktorú zastupuje.

Viac ako kedykoľvek predtým sa stávame súčasťou výrazne spolitizovaných diskusií, ktoré majú negatívny dopad na viaceré oblasti spoločnosti. Tieto a ďalšie vplyvy odvádzajú pozornosť aj od podstaty či poslania umenia a kultúry, pričom sa zároveň dotýkajú oblastí ako vzdelávanie a výskum, ktoré nadobúdajú zmysel vtedy, ak sú otvorené pre nové impulzy. Žiaľ, mnohé problémy našej doby vznikajú práve z nepochopenia širších súvislostí v rámci tohto „ekosystému“ alebo zo zámerného presadzovania určitej „monokultúry“.

V tomto kontexte chcem zdôrazniť, že Fakulta umení TUKE je predovšetkým unikátnym priesečníkom umeleckého výskumu a vzdelávania. Zároveň je miestom, kde vznikajú originálne nápady a inovácie. Nezabúdajme na našu pestrosť, naše kvality a pozitíva. Máme nespornú výhodu v tom, že sme súčasťou európskeho akademického priestoru a napriek geografickým hraniciam a odlišnostiam dokážeme byť kompatibilní, komunikovať a spolupracovať, pričom máme jedinečnú príležitosť rozvíjať vlastnú kultúrnu identitu a spoločné hodnoty.

Náš postoj sa nemení – bez ohľadu na spoločenskú klímu či politické ambície. Chceme, aby Fakulta umení TUKE bola udržateľnou platformou, kde sa preferuje odbornosť a vzájomný rešpekt, kde sloboda prejavu znamená konštruktívny dialóg a intelekt slúži nielen na osobný, ale aj inštitucionálny rozvoj. Vieme, aké dôležité je zachovať si nadhľad a kritické myslenie. Vieme, aké dôležité je striktne odmietnuť akékoľvek zneužívanie ľudského a kultúrneho potenciálu. Pretože ak dovoľíme, aby sa umenie a kultúra stali nástrojom krátkozrakých či politicky motivovaných cieľov, ohrozujeme princípy slobody a vlastnej „kultúrnej DNA“.

Košice, 23. 3. 2025

doc. Mgr. art. Ing. Richard Kitta, ArtD., v. r.

dekan a kolektív vedenia Fakulty umení TUKE